
PRESENTACIÓ

Del 16 al 18 d'octubre de 1997 es va desenvolupar a l'Alfàs del Pi (la Marina Baixa, País Valencià) el Simposi "*Tirant lo Blanch*": *temes i problemes de recepció i de traducció literàries*, organitzat per l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana (IIFV), dins el marc de la segona edició de la iniciativa cultural *Creativitat ara*, patrocinada per l'Ajuntament del municipi esmentat.

Amb el pretext del cinc-cents aniversari de la publicació, per Diego de Gumiel, de la segona edició del *Tirant* (Barcelona, 1497) –1997 va ser un any pròdig en commemoracions literàries, especialment les marquianes–, l'IIFV hi va convocar una nòmina considerable d'estudiosos i traductors d'aquesta obra cimera de la narrativa romànica medieval, amb l'objectiu d'analitzar i debatre alguns aspectes cabdals relacionats amb els mecanismes de recepció de fonts en la novel·la de Martorell, amb la projecció posterior d'aquesta i amb les traduccions, antigues i modernes, que se n'han fet al llarg del temps a altres llengües.

En aquest número monogràfic de *Caplletra* oferim deu de les quinze aportacions que es van debatre en aquell Simposi. Les cinc que hi manquen no hi són per voluntat explícita dels autors respectius, perquè o bé ja han vist la llum o bé la veuran ben aviat en altres publicacions científiques amb les quals els autors ja havien adquirit un compromís.

Els mecanismes de recepció i, en el seu cas, de reelaboració i refuncionalització d'alguns models i fonts tirantians –Llull, Mandeville, les cròniques catalanes, les *Històries troianes* de Jaume Conesa o Petrarca– constitueixen l'objecte d'estudi dels

treballs de Rafael Alemany, Pau Limorti, Joan M. Perujo i Júlia Butinyà. Rafael Mérida, al seu torn, s'ocupa del ressò que el *Tirant*—o, potser millor, el *Tirante*— va tenir en certs exponents paradigmàtics de la crítica —o protocrítica— literària hispànica anterior al segle XX. Per la seua banda, Vicent Martines aborda el tema de les traduccions cinccentistes —castellana i italiana— i setcentistes —francesa— de la novel·la de Martorell, amb una atenció especial a l'anàlisi traductològica contrastiva entre aquestes. Finalment, les aportacions de Curt Wittlin, Bob de Nijs, Marina Abràmova i Jean M. Barberà —els tres últims, responsables, respectivament, de les versions contemporànies del *Tirant* al neerlandès, al rus i al francès— se centren, des de perspectives diferents, bé en l'anàlisi d'aspectes concrets de les traduccions estrangeres esmentades, bé en les reflexions que aquestes i l'obra original els susciten a partir de la seua experiència concreta de traductors pertanyents a contextos culturals i geogràfics diferents.

Tot plegat constitueix un recull heterogeni d'interès notable on, no obstant, s'hi endevina el denominador comú d'una aproximació *dinàmica* a la gran novel·la valenciana. I dic *dinàmica* perquè aquesta s'hi estudia, per una part, com a resultat de la interacció de diversos materials preexistents que s'hi reutilitzen i, per altra, com a *corpus* textual que es reescriu i es reinterpreta al llarg del temps i de la geografia mitjançant codis lingüístics diferenciats que reflecteixen codis culturals no menys diversos.*

RAFAEL ALEMANY I FERRER
Universitat d'Alacant

* Agraesc al personal de la Seu Territorial d'Alacant de l'JIFV —Josep M. Manzanaro, Julio Giménez i Héctor González— la seua col·laboració tècnica en la preparació d'aquest número de la revista *Caplletra*.